

2019-06-13

Kontaktperson

Naturskyddsenheten

Pernilla Olsson

10-224 15 53

pernilla.olsson@lansstyrelsen.se

Trafikverket Att:

Katarina Wildt-Persson

Box 543

291 25 Kristianstad

Upphävande av del av naturreservatet Matsalycke i Östra Göinge kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken (1998:808) att de 0,03 ha av naturreservatet Matsalycke, som är markerade på bifogad karta (bilaga 1), upphävs när den av Trafikverket framtagna planen "Vägplan för anläggning och ombyggnad av väg 19 delen Bjärlöv-Broby i Kristianstads och Östra Göinge kommuner, Skåne län" vinner laga kraft.

Intrånget i naturvärdet ska kompenseras genom att Trafikverket bekostar och säkerhetsställer genomförandet av åtgärder enligt upprättad överenskommelse med Länsstyrelsen (bilaga 2). Det innebär bland annat att ca 0,56 hektar (ha) öppen gräsmark och trädklädd mark, benämnt "Föreslaget nytt naturreservat" enligt bilaga 1, ska införlivas i naturreservatet Matsalycke, och utgör således kompensationsområdet.

Länsstyrelsens bedömning

Trafikverket planerar att bredda riksväg 19 mellan Bjärlöv och Broby, Östra Göinge och Kristianstad kommuner, för att öka trafiksäkerheten och framkomlighet.

Synnerliga skäl

Länsstyrelsen anser att det är ett angeläget allmänt intresse att förbättra trafiksäkerheten på den aktuella sträckan och att alternativa lösningar för komma till rätta med trafiksituationen saknas. Upphävandet avser endast en begränsad del av naturreservatet. Området som upphävs består delvis av asfalterad väg som saknar naturvärden. Mot bakgrund härav och med hänsyn till den positiva inverkan som en utbyggnad av väg 19 mellan Bjärlöv och Broby till en ökad bredd har på trafiksäkerheten bedömer länsstyrelsen att synnerliga skäl föreligger för ett upphävande av denna del av naturreservatet.

Länsstyrelsen anser även att de åtgärder som föreslås enligt bifogad överenskommelse (bilaga 2) mellan Trafikverket och Länsstyrelsen i skälig utsträckning kompenserar för intrånget i naturvärdena inom naturreservatet. Beslut om upphävande förutsätter att Trafikverket följer de skyddsåtgärder och särskild hänsyn som tas upp i ansökan om delvis upphävande av naturreservatet.

Kompensationen regleras genom en överenskommelse mellan Trafikverket och Länsstyrelsen. Trafikverket kommer att stå för Länsstyrelsens samtliga kostnader vad gäller framtagande av beslut, skötselplan och istandsättning av det tillkommande reservatsområdet, samt för skötsel av det tillkommande området i fem år efter det att det utvidgade naturreservatet vunnit laga kraft.

Bakgrund

Väg 19 utgör en viktig nordsydlig förbindelse och den sträcker sig från Ystad i söder till strax norr om Broby i norr. Väg 19 är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap 8 §, som primär transportled för farligt gods, samt som ett av åtta särskilt viktiga regionala stråk för trafikförsörjningen och den regionala utvecklingen i Skåne. Möjligheterna att bygga ut väg 19 har varit föremål för utredning under lång tid eftersom det på flera sträckor har identifierats problem och brister. Vägsträckan mellan Bjärlöv och Broby huvudsakligen brister avseende framkomlighet och trafiksäkerhet, med frekventa viltolyckor.

Ett flertal utredningar har gjorts sedan 1994 och 2014-2019 har en vägplan med tillhörande MKB arbetats fram för delen Bjärlöv-Broby. Målstandarden för vägsträckan är en mötesfri landsväg, separerad med mitträcke, anpassad för 100 km/h och omkörningsmöjligheter på cirka 30% av sträckan.

Bakgrunden till att väg 19 breddas i befintlig sträckning genom naturreservatet Matsalycke är att förstudien och vägutredningen från 1994 visade att det inte var tekniskt möjligt, miljömässigt försvarbart eller ekonomiskt rimligt med en ny sträckning. De avgörande anledningarna var att Helge å flyter öster om vägen och omöjliggör en östligare dragning och att stora natur- och kulturvärden finns väster om vägen. Vägbanan genom naturreservatet är idag cirka 7 meter bred och enligt vägplanen ska den breddas till 10,5 meter för att uppnå målstandarden. Enligt Trafikverkets planbeskrivning (2019-03-29) ska faunastängsel placeras i vägområdesgränsen på båda sidor om vägen, med en öppning i stängslet precis norr om naturreservatet på västra sidan och en grind i stängslet i södra delen av naturreservatet på östra sidan.

Området på 0,03 ha där vägbreddningen planeras består av vägdikena på båda sidor om väg 19 samt på östra sidan av en trädrida med i huvudsak klibbal men även av enstaka ek och ask, som ingår i två områden som definierats som trädklädd

betesmark och svämlövskog inom Natura 2000. Det är detta intrång i naturvärdena som enligt miljöbalken ska kompenseras. Natura 2000 kommer att prövas separat. Kompensationsområdets trädklädda mark utgörs av dungar med slån, hassel och ask samt av en ridå av klibbal utmed Helge å.

Redogörelse för ärendet

Naturreservatet Matsalycke bildades den 8 oktober 1976 (dnr 11.121-3718-74, 1121) och är 1,8 ha stort. Syftet med naturreservatet är att bibehålla en asklund med rik örtvegetation med intryck av äldre hävd. Trafikverket har den 1 april 2019 kommit in till länsstyrelsen med en begäran om att den del av naturreservatet Matsalycke i Östra Göinge kommun som påverkas av utbyggnaden av väg 19 mellan Bjärlöv och Broby ska upphävas. Det aktuella området utgörs av vägområdena på båda sidor om väg 19 i den östra delen av naturreservatet, och omfattar 0,03 ha.

Lagstiftning

Enligt 7 kap 7 § MB får länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslut om naturreservat som den meddelat om det finns synnerliga skäl.

Beslut om upphävande får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, se sid 4.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även deltagit, miljödirektör Annelie Johansson, ställföreträdande enhetschef Christer Persson, länsassessor Caroline Tornhill samt naturvårdshandläggare Pernilla Olsson, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför inga namnunderskrifter.

Ola Melin

Länsöverdirektör

Pernilla Olsson
Naturvårdshandläggare



Bilagor

1. Karta över föreslaget nytt naturreservat (kompensationsområde) och del av befintligt naturreservat som upphävs.
2. Överenskommelse mellan Trafikverket och Länsstyrelsen angående kompensationsåtgärder.
3. Översiktskarta över naturreservatet Matsalycke

Internt

AJ, CB, ChP, JP, CT

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga skriver ni till regeringen, Miljödepartementet.
Observera dock att ni ska skicka överklagandet till
skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen,
205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 12 juli
2019. Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska
överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet
meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen,
telefon 010-224 10 00 (växel).



Överenskommelse för genomförande av kompensationsåtgärder för naturreservatet Matsalycke, Östra Göinge kommun

1. Parter

Länsstyrelsen Skåne, nedan kallad
Länsstyrelsen
205 15 Malmö
Organisationsnummer: 202100-2346

Kontaktperson

Ola Melin
010-224 12 02
Ola.Melin@lansstyrelsen.se

Trafikverket, nedan kallad
Trafikverket
Björkhemsvägen 17
291 25 Kristianstad
Organisationsnummer: 202100-6297

Katarina Wildt-Persson
010-123 43 23
katarina.wildt-persson@trafikverket.se

2. Bakgrund

Trafikverket planerar att bygga om väg 19 mellan Bjärlöv och Broby till 2+1 väg. Väg 19 går genom naturreservatet Matsalycke. Naturskyddsföreningen i Skåne äger och förvaltar Naturreservatet Matsalycke. Ca 300 kvadratmeter kommer att tas i anspråk för vägen, vilket innebär att naturreservatet kommer behöva upphävas för den delen. För detta intrång har Länsstyrelsen förordat att kompensationsmark köps in och skyddas som naturreservat.

3. Giltighet

Trafikverket har rätt att skriftligen säga upp denna överenskommelse såvitt avser återstående arbeten om:

Vägplanen, erforderliga detaljplaner och samtliga tillstånd för ombyggnaden av väg 19 Bjärlöv-Broby inte vinner laga kraft.

Om Trafikverket säger upp denna överenskommelse enligt vad nu har sagts äger Länsstyrelsen rätt till ersättning från Trafikverket för utfört arbete samt för samtliga nödvändiga avslutande arbeten. Trafikverket ska reglera dessa kostnader gentemot Länsstyrelsen utan dröjsmål efter mottagande av faktura.

Länsstyrelsen påbörjar genomförandet av åtgärderna 4 a-f nedan när vägplanen och samtliga tillstånd för ombyggnaden av väg 19 Bjärlöv-Broby vunnit laga kraft.

WP

4. Beskrivning av åtgärder

Följande åtgärder (4a-f) ska genomföras inom del av fastigheten Nöbbelöv 5:1 samt del av Nöbbelöv 5:3 under förutsättningen att Länsstyrelsen accepterar dessa som kompensation för intrång enligt punkt 2. För åtgärd 4g berörs även fastigheterna Nöbbelöv 4:3, Nöbbelöv 4:9 och Nöbbelöv 16:1. För åtgärd 4h berörs fastigheten Nöbbelöv 17:1. Samtliga fastigheter som berörs ligger inom Östra Göinge kommun.

- a. Matsalycke naturreservat utvidgas med ca 5600 kvm mark benämnt kompensationsområde enligt bilaga A.
- b. Reservatshandlingar inklusive skötselplan upprättas.
- c. Reservatsskyltar tas fram och monteras.
- d. Nya reservatsgränser mäts in samt sätts ut i fält och gamla tas bort.
- e. Östra delen av naturreservatet inklusive kompensationsytan hävdas med motormanuell röjning och slåtter under de första fem åren efter att naturreservatet vunnit laga kraft.
- f. Skötsel, med motormanuell röjning och slåtter, samt underhåll av kompensationsområdet ska ske under en 5 års period efter att det utvidgade naturreservatet vunnit laga kraft (bilaga A).
- g. Stigssystem och tillgänglighetsåtgärder anläggs till kompensationsområdet (stig enligt bilaga A) och underhålls en 5 års period efter att det utvidgade naturreservatet vunnit laga kraft (bilaga A).
- h. Parkeringsplats anläggs vid den västra sidan av reservatet (bilaga A) och underhålls en 5 års period efter att det utvidgade naturreservatet vunnit laga kraft (bilaga A).
- i. Öppning och grind i faunastängslet i anslutning till NR Matsalycke görs enligt Trafikverkets Planbeskrivning (19-03-29, "1.7.2. Bilaga 2", ej bifogad).

5. Ansvarsfördelning

Trafikverket ansvarar för att punkterna 4 g-i blir utförda. Länsstyrelsen ansvarar att punkt 4 a-f blir genomförda. Trafikverket ansvarar även för åtkomst till den mark som benämns kompensationsområde i bilaga A, där markåtkomst ska ske genom fastighetsreglering. Trafikverket ansvarar även för åtkomst till den mark som behövs för att anlägga parkering på västra sidan och stig på östra sidan av väg 19 enligt bilaga A. Länsstyrelsen och Trafikverket ska efter att vägplanen och samtliga tillstånd vunnit laga kraft gemensamt upprätta en tidplan för åtgärderna enligt punkt 4.

6. Överenskommelsens tid

Överenskommelsen gäller från undertecknandet till och med den tidpunkt då åtgärderna 4 a-i ovan är helt genomförda, godkända av Länsstyrelsen och Länsstyrelsen erhållit ekonomisk kompensation av Trafikverket.

7. Kostnadsfördelning

Trafikverket ska kompensera Länsstyrelsen för samtliga interna och externa kostnader som är relaterade till åtgärder enligt punkt 4 a-f inklusive Länsstyrelsens personalkostnader. Avseende Länsstyrelsens personalkostnader ska Trafikverket ersätta Länsstyrelsen enligt Länsstyrelsens vid varje tidpunkt gällande timpriser samt OH kostnader (inomstatliga) reglerade enligt Örebromodellen (för närvarande 36%).

UP

8. Betalning

Länsstyrelsen ska fakturera Trafikverket en gång per år för ersättningsgilla kostnader som upparbetas, enligt denna överenskommelse. Till fakturan ska bifogas en detaljerad specifikation över upparbetade kostnader.

Fakturan skickas elektroniskt till Trafikverket enligt rutiner på Trafikverkets hemsida.

Fakturan ska märkas: Katarina Wildt-Persson, EF nummer 156113

Betalning ska vara Länsstyrelsen tillhanda senast 30 dagar efter respektive fakturadatum. Faktura- och expeditiionsavgifter debiteras inte. Vid dröjsmål med betalning tillämpas räntelagens bestämmelser.

9. Övrigt

Ändringar eller tillägg till denna överenskommelse skal vara skriftliga och undertecknas av parterna samt referera till ursprunglig överenskommelse för att vara giltiga.

Denna överenskommelse är upprättat i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

För Trafikverket:

För Länsstyrelsen:

Kristianstad 20190527

Ort och datum

Malmö 28/5 - 19

Ort och datum

Katarina Wildt-Persson

Katarina Wildt-Persson

Projektledare

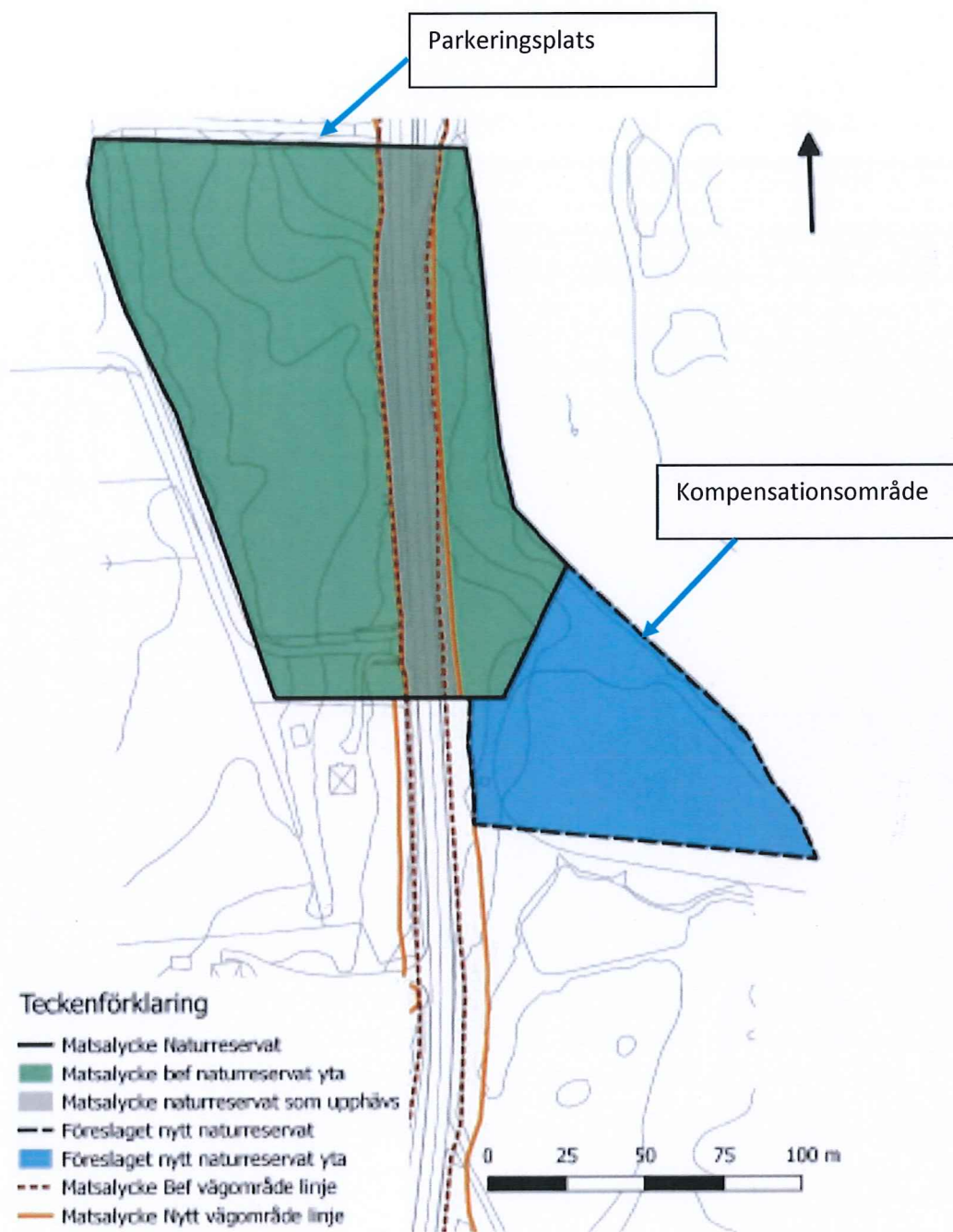
Ola Melin

Ola Melin

Länsöverdirektör

Bilaga A

Bilaga A till överenskommelsen mellan Tfv och Lst angående NR Matsalycke



Figur 1. Kompensationsområde för NR Matsalycke. Källa Trafikverket.

lep

Bilaga A

Placering av stig söder om naturreservatet Matsalycke, Östra Göinge kommun

Länsstyrelsen förordar att man placerar stigen till naturreservatet söderifrån från rastplats Anilla enligt Trafikverkets uppdaterade Ansökan om delvis upphävande om naturreservatet Matsalycke den 16 maj 2019 (figur 2).

Stigen kommer att placeras öster om faunastaketet förbi fastigheterna Nöbbelöv 60:1 och Nöbbelöv 5:3 fram till den nya reservatsgränsen.



Figur 2. Placering av stig till naturreservatet söderifrån från rastplats Anilla enligt Trafikverkets uppdaterade Ansökan om delvis upphävande om naturreservatet Matsalycke den 16 maj 2019.

CS

Bilaga 3. Karta rörande beslut om delvis upphävande av naturreservatet Matsalycke, Östra Göinge kommun

-  Föreslaget nytt naturreservat
-  Del av Matsalycke naturreservat som upphävs
-  Det befintliga naturreservatet Matsalycke

